

ادبیات کمریہ مجلہ علمی

ہفتہ لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزنیہ در

جلد : ۵

سنہ : ۳ ۲۶ محرم ۱۳۳۷ جمعہ ایرتسی ۲ تشرین ثانی ۱۹۱۸ نومبرو — ۹۲

معارف سیاستم

جلال نوری بک افندیہ :

محترم [آئی] غزنیہ سندھ آلمانیان کتیریان پر پروفیسورک احوالی ، اقتدار و درجہ لزومینہ
دائر معارف ناظر حاضری ایله اجرا ایدیان ملاقاتی اونوریم زمان ، معارف مملکت خصوصیتہ بک
آجیقلی اولان بعض حقیقتلری بر کرہ دہا تخطرات ایتکین کندی می آلامادم ہ بومنا سبتلہ مضرائی
کاریدن دہا چوق اولان بعض اصولات تدریسہ می تشریح ایتک ایسترم ہ

ماوم و فنونک ہرمانکی بر قسمی انچون اونوریمہ اولاصون اول بول تشخیصی ایجاب ایدن
مرض اساسی بہ شیمینہ قدر بایلان تنقیدات و مؤخذاتک مان هیچ بریسی لایقیلہ تعاس
ایتمہ مشدر ہ

مثلاً : دارالفنونک پروگرامی هدف تنقید اولدینی زمان ، اوللا اورال - النای السنہ شعبہ لری
کی جداً بوگونکی کونندہ بزی آنجق ظاہری وفائدہ منر آلایش ایله ناحق برہ اشغال ایدن درس لردن
بحث ایدیلور و بونلری تدریس ایتک ایچون کان آلماننرک اقتدار عالیلری ، لزومی ، عدم لزومی سبب
تنقید اولیور ہ

بن اویله ظن ایدیورم کہ اول بول نظر اعتبارہ آلنہ حق شی ہ دارالفنونندہ اولدینی کی -
وبلکہ بوندن زیادہ - دیگر تالی و عالی مکاتبتدن الہ ایدیان فائدہ نک کیمت و اہمیتی در ہ بوندن بشغہ
بر نقطہ نظرلہ واقع اولان تنقیدات ، نظریاتک سکمان درمسنن آقان مولاری طویلایوب خیالی

برقنال واسطه سیله مناسبتی بولانه بریووا قازارلار ، صولر چکلمک باشلاخه حیوانلر یووالرینه انجا
ایدر ، اوزرلری برنوع مخاطی انرازلریله اورتزلر . آرتق (غاصمه) لر فسالیدن قالیر ، رتلی
ایشلمک باشلار ، یاغور موسمنک هودنه قدر بوضعیته بکلر ، بومیت بدی سکنز آیی نجاوز
ایتمکی واردر ، اوانتاده بالی آرتق هوایی برحیوان صرهنه گیر .

(نیورق) - کتیربان (پروتوپتر) یواسیله برلکده نقل ایدلمشدر ، ظاهراً بو یووا بریووک
طوپراق کتله سه بکزر ، یالکز قهریده حیوانک اوبومقده اولدیغی دایکدن باشقه بر خصوصیت ابرار اتمز ،
اولا طوپراقلر کانه اهتمام ایله آلمش یووا ، هوا غراسیله برلکده تماماً میدان چیقاریلارقی برق
طبقه مخاطی ماده دن متکمل اولدیغی ، ایپک قورمه نه بکزمکده بولندیغی کورولمشدر .
ایچنده حیوان اولدیغی حایه بو یووا بی صویه برافشلر ، برقاق دقیقه صوکره بالی حیات اثری
کوسترکه باشلامش ، ظرفی بارچالایارق طیشاره چیقمنه صمی ایلدیگی کورلمش ، برقاق دقیقه دها
سرور ایدنجی چا وزله مستور ، مسیحلری بروشوق سیاه رنگلی بر بالی میدان چیقمنش برقاق کون
صوکره منظره می تبدل ایدمک پارلاق آچیق بررنگ آلمش مسیح بطیلری اکثریتیه آیاق وظیفه سی
کورمکدن مسیح ظهیرلرینه بکزمیه حک درجاده استحاله یه اوغرامشدر .
(پروتوپتر) لر باقلرله حنقادح آراسنده متوسط برزمه در ، بونوع حیوانلرک علمی قیمتلی
پک بو یوکره ، حیوانک قانون تکامل ، عضویاتک برنشادن ظهوری هب بونلر صابه سنده ایضاح اولنه بیلمشدر .

عبر الفبا صه نو نویسه

[کوستارلویون ک آفاندن :

فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

فرانسه اتمنوی زمانده تأثیرات روحیه . — اخلاک کک اساس وجودنده وکرک دوامی
مدتجه مخلف منطقله تابع مرضی ، مرضی واجتماعی عواملک تأثیراتی کورلمشدر . ایشته بوعواملک
تأثیراتی حاده تدقیقدن کچیرمک اولری آیری آیری تتبع ایتدکارندن طولاییدرکه برچوق مورخین
بودور تاریخی پک فا آکلامشدر .
فرانسه اخلاقی احضار ایدن عنصرلردن بری عقل و منطق اینه ده اک زیاده تأثیری آزا اولان
عنصر بودور . فکر اختلال طبقه عوامه قدر تعم ایدنجی مرضی واجتماعی عناصر اونی استخلاف
ایتمکی کبی مقائد اخلاک متکالی اولان عناصر مرضیه دخی اردولری تسخیر ایتش ویک عقیده نکه
هر طرفه کوک صالامنه سبب اولمشدر . فرانسه اخلاک هر صیفه عنده بو مختلف عواملک روحیات
اشخاصه اجرا ایتدکاری تأثیرلر محسوسدر .

اختلالك لديناته واقف اولق ایچون ، بحادثه بی بر عقیده طرزنده تدقیق و تتبع ایتک لازمه در .
 عقیده اولق اعتباریه اختلالك [ره فورم] ابه برچوق مشابهتلی و در .
 فیلسوفلر ، عقیده لک ماهیت منطقیه لری اثبات ایچون یک چرق زمان اضاعه ایتدکن صوکره
 یواش یواش روللری بشه شکله تفسیره باغلاورلر . برمدیتک بتون عناصری تحولانه اوغرائق
 قوتی حائر مالک آتجق عقیده لر اولدینی حکماجه بالضروره قیولی لابد برحقیقت اولق اورره تلق
 ایدلکده در . عائد عقل و منطق خارجده اوله زق اجری نفوذ ایتدیکی کی افکار و حیاتی بر نقطه به
 طوغری توجه ایتدیرمک خاصه سنیده حائر در که صرف عقل و حکمت هیچ بر و ات بودریچده احراز
 قدرت ایدمه مشدر .

اختلالك سرعتیه عقیده حالی اکتساب ایتدی ، قدرت انسانی و کرک ارزمان ، کرکمه بوکون
 نفوذ و تأثیریت سبب و حکمتی واضح بر صورتده اثبات ایتلکده در .
 بومعظم حرکتک یکی بر عقیده وجود و بره یله جکی یک آز مورخ طرفدن تخمین ایتلشدی .
 ظنمه کوره اک اول بو حادثه بی کشف ایدن مورخ سریع الانتقال (توفیل) در . مشارالیه دیورکه :
 « فرانسه اختلالی ، بر انقلاب دینی کی نجی ایدن وار صورتده آتاری کویسترن سیامی بر اختلالدر .
 بایکیز ! آره لرندکی مشابعت نه قدر بارزدر : اختلال ، انقلاب دینی کی اوز قرده دارغ نوسه بی
 بویتدکن ماعدا وعظ و ارشاد صابهنده هر طرفه نفوذ ایتدیور . محکم حزمده کی اساسات اوزرینه
 آجابه ده هیله و طرزده موعظه لایراد ایتلش اولمیشاش ، و یک بیتون یکی بر منظره اولدیمه حکم بدر سکیز .
 اختلالك عقیده ی ماهیتی قبول ایدلککن صوکره ، سبب اولدینی شداد و تخریبیت سر و حکمتی
 قولایله ایض اولنه بیلیر . فرانسه اختلالی ، یکرمی سنه مدظه اوردیایی آت ایتش ، فرانسه بی
 بر خرابیه دور دور مش ، میلیونلرجه آدمی خاک هلاکه سر مشدر .

اداره سابقه نك الفاسی — اختلالك تأثیر بی افعاله ابه نجلی ایتدکن اول ، افکارده روغا
 اولور . فرانسه اختلالك مبدأ حقیقیسی اوز آلتجی (لوی) نك دوریدر . بو قارده ایض اولنان
 عوامل مقتضاسانجه کوندن کونه عدم ممونیتی زید ایدن بورژوازی صنفی اصلاحات طلبنده صرار
 ایتکده ایدی .

اوز آلتجی (لوی) دخی بواسطه لاحت لزیم تطبیقه قانع ایتدیده کندیسنده بولری ره بان
 واصلر کاه سبراً قبول ایتدیرمک متانت منقود ایدی . حتی مجدد فاکلری اولان (ورغو)
 و (مارب) ی یله محظه ایدمده . قحط تأثیرانیه صفات عمومیه صوکره درجه و ایدمده
 دیگر طرفدن قرلک پرورده لرینه مخصص اولان بول بول معاشات بوجا اسف انکیز ابه بر تاضاد
 تشکیل ایتکده ایدی . بواحرله چاره ساز اولان اوزره دعوت ایتدیلن اشراف حاکمات ، و کرلک
 مساوات دائره سنده طرح و حیاتی کیفیتنی رد ایتش و نجی هیئت سربض قوسیللاه رضا کویسترمشدی
 بوحرکاه تاش کلمه ایستین بارلامتو فسخ ایدلدیکی و ولایات مجالسیده عینی تفرصه معروض اولدینی
 جهتله ، اهلی طیفدن کوندریلن سرخساردن مرکب مجلس کندیسینی « مجلس ملی » اعلان ایتدی .

مجلس مؤسسه — سیاسی بر مجملک فونی . مخصم ورقیلرینک ضمیمه دن حصول بولور .
 مجلس مؤسسه ، مذاکره معروض قایلینجه ، حاکم مملکت کی حرکتیه باشلامش و قرائتی حقوقیه

برنجاوز دیمک اولان ویرکی طرحی خصوصیه کندی صلاحتدار عد ایتشدیر . قرال مجلسه قارشو شرفرو ایتکه مجبور قالمش و بوحال اداره مطلقه تک ختامنه سبب اولمشدر .
اون آلتنجی (لوتی) کندی مخاطرهده فرض ایدهرک (وهرسای) جوارنده بولمق اوزره اجنبی عسکر جاب ایدنجه ، مجلس بونک چکمنی ایستدی . آنجق قرال بوطلی رد ایتش وماره شال (بروغلی) بی موقع اقتداره کتیرمشدر .

۱۴ تموز وقایعی معلوم اولدیفندن تفصیله حاجت یوقدر . (باستیل) حبسخانه سنک باصلمی بیوک برحادثه عد اولتمقدهدر . پک جدی مورخلردن معدود اولان (رامبو) ، بوحسخانه تک ضبطی یالکیز فرانسه ایچون دکل بتون اوروپا ایچون بررأس تاریخ اولمق اوزره قبول ایدیور .
بوصورت تاقی بران مباافه کارانهدر . بوحادثه تک اک بیوک اهمیت ، مقدا هرطرفه القای خوف ایتش اولان برقوة اداره تک درجه ضعیف حقنده خلقه مقنع بر دلیل اراة ایتش اولسندهدر .
قوة اداره تک ضعیف حقنده خلقجه قناعت حاصل اولنجه آرتق اواداره پک چاقق انحطاط ایدره . (باستیل) حبسخانه سنک ضبطی ، فرانسه انقلابنده عددی پک زیاده اولان سرایت ذهنیه حادثاتندن معدوددر .

دستور حاکمتنه موافق اولان بومداخله عوام ، اختلالی یازان برچوق مورخلرک تقدیرینی موجب اولمشدهده (روحیات خلائی) نقطه نظرندن صطیحی برصورتده تبیع اجرایی حالنده (خالق) عنوانی ، شخصیت معنویه تک بعض مشوقلر طرفندن اظهار اولنان آرزو تک ترجانی اولمقدن بشقه ایشه یاراندینی کون کی آشکار اولور . خلق (باستیل) حبسخانه سنک باصلدی ، (توبیلری) سراینه عجوم ایتدی الخ دیمک طرغری دکلهر ، بعض مشوقلر ، خالق (باستیل) و (توبیلری) اوزرینه صالحیدیلر دیلیدر .

مجلس مؤسسان ، قراله قارشو وضع متحکمانه سنک محافظه ایتدیگی حالده خالق مواجیه سنده سرفرو ایتکدن بشنه برخط حرکتیه مقتدر اوله مدی و ، بوحادثات مؤاهیه چاره ساز اولمق امیدیه اصیلزاده تک امتیازات وحقون تک لغوینی تصویب ایتدی . بوحادثه لغو برتاج سنه اول ظهور ایدیه ایدی هر حالده اختلافه محل قالمزدی .

سیاسیات طائفه ایلری پی کشف ایتک وزمان اضطرار حلول ایتدین فراغت یوانی طومق لازمدر .
اون آلتنجی (لوتی) مجلس مؤسساک بومقرراتی تصدیق اینجونی ایکی آی تردد کوصتدی .
مجلس مؤسساک یکانه حاکمک ملت اولدیفنی اعلان ایتمشدهده ظهور ایدن بعض احوال ناجیا قارشو سنده مشکل بر موقعده قالمشدی . قرال ، قوتدن صائط اولنجه فرار ایتکی قوردی ، فقط یاقلاوب اسیر کی پارسه کترلیدی .

کریبی احمد مافی